

همه را از خودت بهتر ببین!

ججت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی
فصل فرستنی

یکی از دغدغه‌های انسان در زندگی اجتماعی، همیشه این بوده است که بتواند به‌خوبی با دیگر افراد ارتباط برقرار کند و در ارتباطاتش با دیگران موفق باشد. اما این موفقیت بی‌شک به اصلاح نگاه ما درباره دیگران بستگی دارد.

شما نمی‌توانید احساسات را درباره افراد پنهان کنید. احساس و نگاهی که به یک فرد دارید، هنگامی که با او ارتباط برقرار می‌کنید انگار از تمام وجود شما فوران می‌کند و به او می‌رسد و اگر ناراحت‌کننده باشد او را ناراحت می‌کند، پس اگر می‌خواهید با دیگران ارتباط خوبی برقرار کنید، باید در گام اول، نگاهتان را اصلاح کنید.

یکی از صفات بزرگ انسانی که همیشه و در همه جای دنیا محل بحث و نظر و توصیه بوده است، صفت زیبایی ادب است. مؤدب بودن از مواردی است که می‌تواند در هر فرهنگی توصیه شود و در معارف دینی ما به این مقوله بسیار عمیق پرداخته شده است. در روایتی از امام حسین (ع) آمده است که از ایشان درباره ادب پرسش می‌شود. ایشان می‌فرمایند: «ادب همین است که وقتی از منزل خودت خارج می‌شوی، هیچ‌کس را نبینی مگر آنکه او را از خودت بهتر ببینی و فضلی برای او قائل باشی!»، یعنی امام حسین (ع) می‌خواهند بفرمایند کسی که نگاه از بالا به پایین به دیگران دارد و خودش را برتر از دیگران می‌پندارد، هیچ‌وقت نمی‌تواند رابطه خوبی با دیگران داشته باشد و جانب ادب را در برابر دیگران رعایت کند. از این رو همیشه همین نگاه در رفتارش جلوه‌گر است و موجب آزار دیگران و دور شدن دیگران از او می‌شود. پس این خیلی مهم است که در گام اول بتوانیم نگاهمان را درباره دیگران اصلاح کنیم.

اما چگونه دیگران را از خودمان بهتر بدانیم در حالی که گاهی آن‌ها را گرفتار خطاها و اشتباهات مختلف می‌بینیم؟

در روایات آمده است که خداوند بنده‌های خوب و دوستان خودش را در بین مردم پنهان کرده است و جز خودش کسی آن‌ها را نمی‌شناسد. حکیمی می‌گفت چطور شب‌های جمعه افرادی که انار می‌خورند به گمان اینکه یک دانه از این صد دانه یا قوت، بهشتی است، مواظبت می‌کنند که هیچ دانه‌ای را از دست ندهند. انگار همه دانه‌های انار را به چشم همان دانه بهشتی می‌نگرند، پس حالا که بسیار انسان‌های خوب و بهشتی و دوستان خوب خدا بین این مردم هستند که توان آن‌ها را نمی‌شناسی و جز خدا کسی آن‌ها را نمی‌شناسد، همه مردم را به چشم همان انسان بهشتی ببین و بگو شاید این شخص همان دوست خداست! ما به باطن افراد احاطه و شناخت نداریم و اغلب به اشتباه از روی ظاهر درباره آن‌ها قضاوت می‌کنیم و حال آنکه کار خدا و نگاه خداوند مانند ما انسان‌ها نیست و گاهی کسی و عملی از فردی به چشم او می‌آید و در چشم او عزیز می‌شود که اصلاً در نگاه ما، درشت و چشمگیر نیست. پس نباید با دیدن ظاهر افراد درباره آن‌ها قضاوت کرد و هنگام روبه‌رو شدن با افراد مختلف باید با خود گفت که این شخص شاید همان دوست خدا باشد، شاید باطن خوبی داشته باشد که از من پنهان است، شاید عملی داشته باشد که به چشم خداوند آمده باشد و حال آنکه اعمال ما همه از روی ریا و بدون اخلاص باشد و پذیرفته نشود. نکته بعدی، حسن عاقبت است که گاهی در دقیقه ۹۰ جای افراد عوض می‌شود و مایی که عمری در مسیر صحیح بوده‌ایم منحرف می‌شویم و شخصی که عمری در مسیر اشتباه بوده است اصلاح می‌شود و به اصطلاح عاقبت به‌خیر می‌شود. پس عاقبت به‌خیری خیلی مهم است و باید با خودت در رویارویی با افراد بگویی از کجا معلوم همین شخصی که به نظر من نمی‌آید، عاقبت به‌خیر شود و من نشوم؟

پس باید هنگام روبه‌رو شدن با افراد با یادآوری مثل این موارد، دیگران را از خودمان بهتر ببینیم تا بتوانیم با تواضع و ادب با دیگران رفتار کنیم که اگر این‌گونه باشیم یقیناً انقلابی در رابطه ما با دیگران پدید خواهد آمد و این صفت موجب محبوب شدن ما در بین مردم خواهد شد، ان شاء الله...

بپرس و بدان

وقت نماز صبح

در این ستون به پرسش‌های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می‌توانید با ارسال پیامک پرسش‌های خود به شماره ۳۰۰۷۲۸۹ با ما در ارتباط باشید.

● وقت شرعی نماز صبح را بیان کنید. چه زمانی وقت نماز صبح داخل می‌شود و تا چه زمانی ادامه دارد؟

● رهبر معظم انقلاب اسلامی:

۱. وقت نماز صبح از هنگام طلوع فجر تا طلوع آفتاب است.
۲. معیار شرعی درباره وقت نماز صبح، فجر صادق است (نه کاذب) و احراز آن موکول به تشخیص مکلف است.
۳. ملاک طلوع خورشید (پایان وقت نماز صبح) دیدن آن در افق مکان نمازگزار است، نه رسیدن نور آن بر زمین.

● آیت‌الله العظمی سیستانی:

از طلوع فجر صادق (اذان صبح) تا طلوع خورشید.

● آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی:

نزدیک اذان صبح از طرف مشرق، سپیده‌ای رو به بالا حرکت می‌کند که آن را (فجر اول) گویند، هنگامی که آن سپیده، شفاف و پهن شد، (فجر دوم) ابتدای وقت نماز صبح است و هنگام طلوع آفتاب از افق نماز قضا می‌شود و بهتر است آن را قبل از روشن شدن هوا در همان تاریکی اول صبح به جا آورند.

نخستین واجب دینی

آنچه بهتر است درمورد قریضه نماز بر طبق روایات ائمه (ع) انجام بدهیم

حمیده خلیل زاده | حتماً بسیار شنیده‌اید که در ادبیات دینی نماز ستون دین معرفی شده است. محافظت از نماز از جمله موضوعاتی است که در احادیث اهل بیت عصمت (ع) بر آن تأکید شده است و با توجه به آن‌ها بر ما لازم است که مراقب نماز خود، چه از بابت وقت و چه کامل ادا کردن آن باشیم. در ادامه به روایاتی در این زمینه می‌پردازیم.

مراقبت از محبوب‌ترین عمل در نزد خدا

امام علی (ع) نماز را یکی از محبوب‌ترین اعمال نزد خداوند خوانده و فرموده‌اند: «هیچ عملی نزد خداوند محبوب‌تر از نماز نیست. پس چیزی از امور دنیا شما را از خداوند نماز اول وقت باز ندارد، زیرا خداوند متعال مذمت کرده و فرموده است که وای بر نمازگزارانی که از نمازشان غفلت کنند و در انجام آن در اول وقت مسامحه ورزند و عدا آن را به تأخیر اندازند.» همچنین به گفته بزرگان دین، نماز نخستین واجب دینی است که خداوند بر امت اسلامی واجب کرده و از آموزه‌های پیامبر اسلام (ص) هنگامی که فردی اسلام می‌آورد، آموزش نماز بوده است. بر طبق آیات و روایات، اولین چیزی که در آخرت مورد توجه قرار می‌گیرد نماز است.

● آرامش در هنگام نماز
موقع نماز خواندن عجله نداشته باشید و با آرامش و از روی حوصله نماز بخوانید و اذکار را ادا کنید. حواستان باشد که رکوع و سجود را کامل و بدون عجله به جا آورید. رسول خدا (ص) در این باره فرموده‌اند: «کسی که رکوع و سجودش را ناتمام و شتاب‌زده به جا می‌آورد، نمازش پذیرفته نیست.»

● آمادگی برای نماز
کاهلی در نماز فقط شامل این نمی‌شود که خواندن نماز را به آخر وقت بیندازیم. ایستادن به نماز وقتی که هیچ انرژی‌ای نداریم یا خواب‌آلوده هستیم نیز در روایات ائمه (ع) نکوهش شده است.

● مراقب نمازت باش
تا گرفتار بلا نشوی
بر اساس روایات ائمه معصوم (ع) سبک‌شردن نماز و ترک آن برای فرد عواقب متعددی دارد که از این عواقب با عنوان بلا یاد شده است. در ادامه برخی بلاها را که شامل مصائب دنیوی و اخروی هستند برای تذکر مرور می‌کنیم.

ثواب نمازتان را بیشتر کنید

بر اساس روایاتی که از ائمه (ع) آمده است، بعضی مراقبت‌ها قبل از نماز مانند توجه به لباس نمازگزار یا تمیزی مکان نماز، ثواب نماز را بیشتر می‌کند. امام کاظم (ع) همیشه محل سجده پدر بزرگوارشان را از بوی خوش آن می‌شناختند. برخی از این مراقبت‌ها را در ادامه با هم مرور می‌کنیم.

نماز را در اول وقت بخوانید

اذکار را آهسته بگویید

انگشت عقیقی به دست کنید

لباسی پاکیزه بپوشید

شانه بزنید

مسواک بزنید

خود را خوش‌بو کنید

نماز را به جماعت بخوانید

از تربت استفاده کنید

نوافل را به جا آورید

مصائب اخروی ترک نماز

با ذلت و خواری می‌میرد

گرسنه از دنیا می‌رود

تشنگی می‌کشد و حالت عطش او طوری است که از نهرهای دنیا می‌آشامد و سیراب نمی‌شود

در قبر فرشته‌ای بر آن‌ها گمارده می‌شود تا آن‌ها را عذاب کند

قبر برایشان تنگ می‌شود

قبر برایشان تاریک می‌شود

در قیامت در حسابرسی‌شان سخت‌گیری می‌شود

خداوند نظر رحمت به آن‌ها نمی‌فرماید و آن‌ها را پاکیزه نمی‌کند و برایشان عذاب دردناکی است

مصائب دنیوی ترک نماز

خداوند خیر و برکت را از عمرشان برمی‌دارد

خداوند خیر و برکت را از روزیشان برمی‌دارد

خداوند نشانه صالحان را از چهره‌شان محو می‌کند

هر کار خیری که انجام بدهند، پذیرفته نمی‌شود و برای آن اجری ندارند

دعای آن‌ها به سوی آسمان بالا نمی‌رود و مستجاب نمی‌شود

هیچ بهرامی از دعای بندگان صالح خدا نخواهد داشت و مشمول دعای آن‌ها نخواهد بود

به پیشنهاد ما این‌ها را بخوان

۱۱۴ نکته درباره نماز
مؤلف: ججت الاسلام والمسلمین محسن قرآنی

حکمت عبادت
مؤلف: آیت‌الله... جوادی آملی

اسرار صلوة، (بخج جلد)
مؤلف: شهید تانی

از ژرفای نماز
مؤلف: رهبر معظم انقلاب اسلامی

اسرار نماز
مؤلف: امام خمینی (ره)